

Svanemærket fremmer cirkulær økonomi

Svanemærket er et oplagt redskab til at fremme cirkulær økonomi – og dermed styrke virksomheders konkurrenceevne, fremme deres ressourceeffektivitet samt bidrage til at skabe nye forretningsmodeller og innovative løsninger.

Målet med Svanemærket er at mindske forbrugets samlede miljøbelastning. Derfor er hele produktets livscyklus fra råvarer til produktion, brug, bortskaffelse og recirkulering med i vurderingen, når kravene til svanemærkede produkter fastsættes. Det sker først og fremmest ud fra følgende seks parametre:

- 🔄 Krav til fornybare, recirkulerede og bæredygtige råvarer
- 🔄 Skrappe kemikaliekrav
- 🔄 Krav til reduceret brug af ressourcer og energi
- 🔄 Kvalitetskrav og levetid
- 🔄 Krav til produktdesign, demontering og reparerbarhed
- 🔄 Krav til optimal affalds- og resourcehåndtering

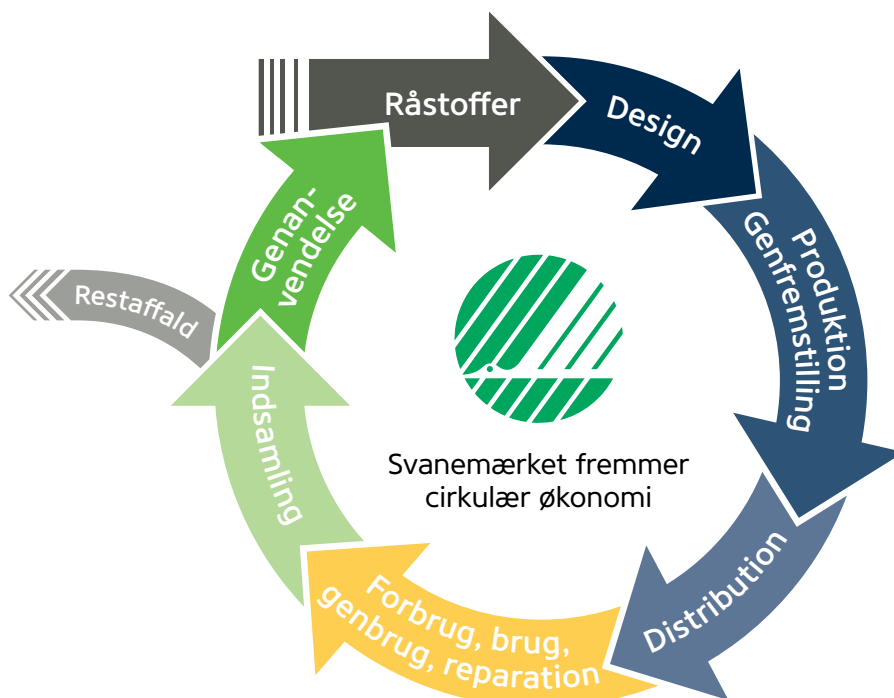
Svanemærket har en cirkulær tilgang til livscyklus og netop denne tilgang er en forudsætning for cirkulær økonomi. Det betyder nemlig, at der er fokus på, hvordan tiltag i én fase har positiv effekt flere steder i livscyklus. Og det betyder, at man undgår at flytte en negativ miljøeffekt til et andet sted i livscyklus.

Cirkulær økonomi er ikke kun fokus på lukkede ressourcekredsløb for det enkelte produktsystem – det er også fælles cirkulære resourcesystemer, der kan være løsningen. Den tilgang deler Svanemærket; for nogle produkter vil fælles cirkulære resourcesystemer være mere effektive og derfor være at foretrække.

Cirkulær økonomi kan stimuleres på flere måder i produktets eller serviceydelsens livscyklus. Overordnet er det vigtigt at have fokus på effektivt og bæredygtigt resourceforbrug og på sikre materialer uden problematisk kemi, så de kan genanvendes.

Svanemærket udnytter samfundets nuværende rammer for cirkulær økonomi bedst muligt

Det betyder bl.a., at der tages udgangspunkt i de eksisterende ressourcekredsløb i form af tilgangen til råvarer og affaldssystemer i Norden. Dermed gør Svanemærket det nemt og realiserbart for virksomheder at være med til at fremme cirkulær økonomi.

Sådan stimulerer Svanemærket cirkulær økonomi

Krav til fornybare, recirkulerede og bæredygtige råvarer

Positiv effekt for cirkulær økonomi: Svanen stiller krav om anvendelse af fornybare, recirkulerede og bæredygtige råvarer, der hvor der opnås en miljøgevinst. Kravene stilles oftest ift. valg af råvarer, men kan også være relevante at stille til ressourceanvendelse i produktions- og brugsfasen.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Til byggeplader og byggeri er der krav om, at mindst 70 % af træet er certificeret bæredygtigt træ. Både til engangsartikler i kontakt med fødevarer og gulve er der krav om en høj andel fornybare ressourcer. Til tonerkassetter er der krav om genfremstilling. Og til papirprodukter er der krav om enten recirkulerede eller certificerede træfibre.

Skrappe kemikaliekraft

Positiv effekt for cirkulær økonomi: Svanens kemikaliekraft stilles til anvendte kemikalier i både materialer og færdige produkter. Det reducerer bl.a. miljøbelastningen under produktion og kemieksposeringen i brugsfasen. Samtidig understøtter kravene muligheden for genbrug og recirkulering senere i livscyklus.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Til byggeri er der kemikaliekraft, så råvarevalget sikrer rene materialer, der kan genanvendes. Der er forbud mod ftalater i gulve og møbler, og der er forbud mod halogenerede flammehæmmere i tekstiler. Ved legetøj er der bl.a. skrappe krav til tilsætninger i plast.

Krav til reduceret brug af ressourcer og energi

Positiv effekt for cirkulær økonomi: Svanens ressource- og energikrav stilles typisk i produktions- og brugsfasen, hvor der er et potentiale for at reducere forbruget ift. normalen.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Til både papir- og pladeproduktion er der krav til begrænset forbrug af energi, til bilvaskehaller er der krav til begrænset brug af vand, mens der til byggeri er krav om lavt energiforbrug i brugsfasen.

Kvalitetskrav og levetid

Positiv effekt for cirkulær økonomi: Svanens kvalitetskrav skal sikre, at produktet har den ønskede funktion og får en lang levetid. Kravene bliver stillet til design- og produktionsfasen og får betydning for, hvor længe produktet bliver i brugsfasen. Både fordi produktet holder længere, inden det bliver til affald, og fordi produkter af god kvalitet oftere vil give mulighed for genbrug.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Til møbler er der krav om styrke og holdbarhed, til tekstiler er der krav ift. farveægthed og krympning – og til vaskemidler er der krav om vaskeeffektivitet.

Krav til design, demontering og reparerbarhed

Positiv effekt for cirkulær økonomi: For relevante produkter stiller Svanen designkrav til demontering og reparerbarhed. Kravene stilles til design- og produktionsfase og muliggør både lang levetid i brugsfasen og øget indsamling til genanvendelse af materialer i affaldsfasen.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Der er krav om, at det skal være muligt at opgradere en pc med flere RAM og nyt batteri i levetiden, mens der for kontormaskiner skal være tilgang til reservedele i 5 år efter, at produktet er købt. Til møbler er der krav om, at metal og plast let skal kunne demonteres, så det kan genanvendes.

Krav til optimal affalds- og ressourcehåndtering

Positiv effekt for cirkulær økonomi: Hvor der er styrbarhed, stiller Svanen krav om at begrænse og sortere affald. Hvor det er relevant, stilles der krav til design- og produktionsfasen for at sikre, at produktet bliver fremstillet af materialer, der vil kunne indgå i et lukket ressourcekredsløb, når produktet er udtjent. Materialekravene får samtidig betydning for eksponering af kemi i brugsfasen. Er der tale om en serviceydelse, stilles krav til affaldssortering og begrænsning af restaffald.

Eksempler fra Svanemærkets krav: Til både butikker, restauranter og kantiner er der krav om et lavt niveau af usorteret affald. Til rengøringstjenester er der krav om begrænset forbrug af plastposer pr. m². Og til svanemærkede huse og lejligheder er der krav om, at der skal være mulighed for at sortere affald i minimum fire fraktioner.